

приводячи до сліпоти, воно виводить відповідних робочих з ладу через повну інвалідності і до того ж в ранньому віці. Даний вид робіт викликає фізіологічне навантаження на орган зору і може викликати зорове стомлення і перевтому, що може приводити до тимчасових або постійних змін органу зору.

У працівника, умови праці якого не є сприятливими, швидко настає зорове і загальне стомлення. З'являються скарги на відчуття розбитості, швидке стомлення при читанні і роботі на близькій відстані, болі різучого і ломаючого характеру в області очей, лоба, тім'я, погіршення зору, поява періодичного двоїння предметів і т. і. Розвивається комплекс зорових функціональних розладів, які прийнято називати астенопією. Астенопія є патологічним (тривалим) зоровим стомленням, яке призводить до зниження працездатності.

У виробництві скла основними компонентами є: кварцовий пісок, сода, вапняк і доломіт, а також різні добавки, в числі яких і миш'як. При варінні скла миш'як випаровується, і це додатковий фактор ризику, не дивлячись на обов'язкову витяжку. Вплив миш'яку, сірководню у вигляді пилу, парів, газу на кон'юнктиву і рогову оболонку призводить до розвитку миш'яковистого, сірководневого і акрінінового кератокон'юнктивітів. Професійний алергічний кон'юнктивіт - це алергічне запалення сполучної оболонки очей. Його основними симптомами є почервоніння і набряклість очі; слезотеча; склеювання повік, особливо після сну; свербіж.

Тривале вдихання пилу, що містить миш'як, призводить до пневмоконіозу - силікоз, силікатози (азбестоз, антракоз, талькоз і ін.), пилловому фіброзу в чистому вигляді або в поєднанні з туберкульозом легень (коніотуберкулез) або ж змішані форми (сілікоантракоз, сіліко-сідероз і ін.). Тому складув має право на дострокову пенсію.

Виявлення передумов розвитку професійних захворювань робить можливим планування заходів зі збереження здоров'я працівників шкідливих професій. Величезну користь також приносить з'ясування всіх відступів від норми, навіть тих, що не пов'язані з втратою працездатності та не завдають працівнику ніяких суб'єктивних відчуттів, які змусили б його звернутися за медичною допомогою.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Конотоп Д.О.

Науковий керівник – Скрипник О.С., канд. техн. наук, ст. викл.

Як показує світовий досвід безпека праці є основною гарантією стабільності та якості будь-якого виробництва. Але ще стоп'ятдесят

років тому так не вважалось, а навпаки, більш поширеною була думка про те, що працівник, приступаючи до роботи, неминуче бере на себе ризик травми або

Питання про охорону праці тісно пов'язане з рівнем індустріалізації, типом державного управління і соціальним устроєм країни, хоча з деякими її елементами можна зустрітися вже в античні часи, коли Аристотель (384 – 322 рр. до РХ) вивчав умови праці, а Гіпократ (460 – 377 рр. до РХ) звернув увагу на шкідливий вплив пилу, який утворюється при видобуванні руди, на організм рудокопів.

З розвитком машинної індустрії машина сама по собі не призвела до полегшення праці, а навпаки стала джерелом травматизму. Першими почали розвиватись текстильні фабрики. Умови роботи на них були поганими. Стандартом був 7-денний робочий тиждень з 14-годинним робочим днем. З такими умовами і жорстким, націленим на прибуток управлінням, покращення умов праці здавалось мало реальним. На початку ХІХ століття почали утворюватись робітничі спілки, перша з них була утворена в Україні 6 листопада 1817 року в приватній друкарні Пілкера у Львові. Професійні спілки організовували і проводили страйки, однією з причин яких була відсутність обмеженості тривалості праці, допомога працівнику та родинам постраждалих під час праці.

В Російській імперії, в межах якої знаходилась більша частина України, безпечність використання парових котлів, починаючи з 1843 року, контролювалась губернськими інженерами, а 1894 року цей нагляд було передано Фабричній інспекції Міністерства торгівлі та промисловості. 1 січня 1885 року на території Росії вводиться Указ “Про працю малолітніх”, відповідно до якого праця у промислових закладах дозволялася із 12-річного віку, а тривалість праці дітей віком від 12 до 15 років не повинна була перевищувати 8 годин на добу. Заборонялося використання дитячої праці в нічний час. 1886 року було видано закон про правила розпорядку на фабриках і заводах, яким також врегулювались окремі моменти, пов'язані з умовами праці робітників, а 1897 – закон про обмеження робочого дня до 11 годин і встановлення днів святкового відпочинку. Відповідно до закону від 7 червня 1889 р. видання обов'язкових постанов з охорони життя та здоров'я працюючих стало виключно правом Головної служби з фабричних та гірничозаводських справ. Та все ж таки важкі та небезпечні умови праці викликали численні страйки та заворушення.

В особливо важкому становищі опинилися робітники та селяни західноукраїнських земель у період між Першою та Другою світовими війнами. В цей час в Радянській Україні йшла інтенсивна індустріалі-

зація з суттєвим покращенням умов праці в порівнянні з дореволюційним періодом.

Перша світова війна, що перервала роботи по інтернаціоналізації умов праці, стала ще одним поштовхом до розширення промислової структури та допомогла руху за охорону праці. На післявоєнній конференції у Версалі було засновано Комісію з міжнародного трудового законодавства. Ця комісія запропонувала утворити міжнародний орган по захисту працівників, а її пропозиція стала частиною Версальського Договору і статутом саме такого органу – Міжнародної Організації Праці (МОП) – що діє дотепер. Війна також призвела до використання у виробництві нових засобів індивідуального захисту. Почали використовувати захисний шолом, оснований на солдатському шоломі, а на основі газової маски – респіратор. Навіть аптечка першої допомоги була військовим винаходом.

Україна є членом МОП з 1954 року. Співпраця МОП з Україною за роки її незалежності (починаючи з 1991 року) стала системною та динамічною, яка здійснювалася в рамках тристороннього соціального діалогу, як на національному, так і обласному рівнях. Серед партнерів були також місцеві органи самоврядування, численні неурядові та міжнародні організації. Ключовим елементом співпраці України та МОП є Програма гідної праці МОП.

Україна ратифікувала понад 60 конвенцій (за роки незалежності – 20), в тому числі 8 фундаментальних, які були реалізовані протягом останніх років в Україні за допомогою МОП спільно з Програмою Розвитку ООН, 2 проекти спільно з Об'єднаною програмою ООН з ВІЛ/СНІД та Фондом ООН в сфері народонаселення та 1 проект у співпраці з Міжнародною організацією з міграції. За роки незалежності в Україні реалізовано понад 30 проектів і програм МОП. Наразі, Програма гідної праці в Україні охоплює 7 проектів і програм на загальну суму понад 10 млн дол. США.

СТРЕС НА РОБОЧОМУ МІСЦІ. УПРАВЛІННЯ СТРЕСОМ

Слепухова К.Г.

Науковий керівник – Абракітов В.Е., канд. техн.наук, доцент

Практично кожна людина іноді відчуває стрес — реакцію організму на проблемні ситуації. Нерідко стресова ситуація призводить до травм, які трактуються як такі, що сталися внаслідок психофізіологічних причин, основною з яких є особиста необережність.